

Lébény Város Önkormányzat
Polgármesterétől

.....⁵..... napirend

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2015. március 26-i
ülésére

Tárgy: Tájékoztató a szociális törvény szerinti, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi önkormányzati feladatok ellátásáról

Előterjesztő: Kovács Gábor polgármester

Az előkészítésben részt vett: Humán Bizottság

Tisztelt Képviselő-testület!

1./ Tájékoztató a szociális törvény szerinti önkormányzati feladatok 2014. évi végrehajtásáról

(Jelen beszámoló még nem tartalmazza a szociális ellátási rendszer 2015. március 1-jével történt átalakulása következtében megváltozott ellátásokat, arra első ízben majd a 2015. év munkájáról szóló 2016-ban készülő beszámolóban fogunk kitérni.)

Lébény Város Önkormányzata a szociális ügyeket a képviselő-testület, a polgármester, a jegyző és a képviselő-testület humán bizottsága, valamint a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás útján látta el, az alábbiak szerint:

A képviselő-testület hatásköre:

- A humán bizottság határozatai elleni fellebbezések elbírálása.

A polgármester hatásköre:

- Temetési költségekre tekintettel adott önkormányzati segély megállapítása,
- Köztemetés elrendelése,
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázatok elbírálása,
- Méltányossági közgyógyellátási jogosultság megállapítása.

A jegyző hatásköre:

- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatások, rendszeres szociális segélyek megállapítása)
- Időskorúak járadékának megállapítása,
- Lakásfenntartási támogatások megállapítása.

A humán bizottság hatásköre:

- Önkormányzati segély megállapítása,
- Méltányossági ápolási díj megállapítása,
- Személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjának mérséklése, elengedése,
- Visszafizetési kötelezettség méltányosságból való csökkentése, elengedése.

A szociális szolgáltatásokat az önkormányzat a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Társulási Megállapodása alapján, a Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény és a Kistérségi Családsegítő Szolgáltató Központ útján biztosítja.

Biztosított alapszolgáltatások:

- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Jelzőrendszeres házi gondozás,
- Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja működtetése).
- fogyatékosok nappali ellátása és
- hajléktalanok nappali ellátása.

Az önkormányzat az alábbi szakosított szociális ellátást biztosítja:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény: hajléktalanok átmeneti szállása.

Munkánkat a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló, többszörösen módosított 1993. évi III. törvény, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályáról szóló 2004. évi CXL. törvény, valamint a végrehajtásukra kiadott kormányrendeletek, illetve a helyi önkormányzati rendelet alapján végezzük.

2014. évben a helyi önkormányzati szociális rendelet módosítására nem volt szükség.

Szociális ellátások:

A következő táblázatok a 2014. évben a polgármester, a jegyző, valamint humán bizottság által megállapított szociális ellátások formáját, számát, az elutasított kérelmeket, valamint a megítélt támogatások összegét tartalmazzák.

(A táblázat utolsó oszlopának összesen adata az ellátások önkormányzati költségvetéséből finanszírozott összegét tartalmazza.)

Polgármester:

Támogatási forma	Támogatottak száma (fő)	Elutasítottak száma (fő)	Összesen: (eFt)
Temetési költségre tekintettel adott önkormányzati segély:	-	-	-
Köztemetés:	-	-	-
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat	24	2	630
Méltányossági közgyógyellátási igazolvány	14	4	327
Összesen:	38	6	957

Jegyző:

Támogatási forma	Támogatottak száma	Elutasítottak száma	Összesen: (eFt)
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	9	-	236
Rendszeres szociális segély	3	-	923
Lakásfenntartási támogatás	17	-	660
Időskorúak járadéka	-	-	-
Összesen:	29	-	1.819

Humán bizottság:

Támogatási forma	Támogatottak száma (fő)	Elutasítottak száma: (fő)	Összesen: (eFt)
Önkormányzati segély	57	-	418
Méltányossági ápolási díj	7	-	1.713
Összesen:	64	-	2.131

A szociális ügyekben hozott döntések ellen 2014. évben egy fellebbezést méltányossági közgyógyellátási igazolvány elutasítása miatt nyújtott be ügyfél. A polgármester döntése jogszerű volt. A képviselő-testület helybenhagyta a határozatát.

Önkormányzatunk széles körű támogatást nyújt a rászorulóknak. Minden esetben igyekszünk gyorsan és hatékonyan segíteni a kérelmezőknek.

A korábbi évekhez hasonlóan benyújtottuk pályázatunkat a szociális tüzelőanyag támogatásra és 28 erdei köbméterre nyertünk támogatás. 30 erdei köbmétert tudott leszállítani a Kisalföldi Erdőgazdaság, ezért ennyit vásároltunk meg. 30 családnak, családonként 1 erdei köbméter keménylombos tűzifát szállítottunk ki december 10-én és 19-én. A tűzifa költsége: 533.400.- Ft volt, ebből 497.840,-Ft-ot központi költségvetés biztosított. Az önerő összege: 35.560,-Ft, ezenkívül a szállítás fuvarköltsége terhelt bennünket: 91.440,- Ft, összesen a program önkormányzati költsége: 127.000,-Ft volt. Szociális tűzifa iránti kérelem elutasítására nem került sor.

Szociális szolgáltatások:

2014. évben a Mosonmagyaróvári Térségi Társulásnak működési kiadásokra átadott pénzeszközök tételesen: idősek nappali ellátására: 2.814.210,-Ft, gondozóházi ellátottakra 519.305,-Ft, tagdíjra 250.560,-Ft, gyermekjóléti szolgálatra 825.282,-Ft. Mindösszesen: 4.409.357,-Ft volt.

2014. évben a szociális szolgáltatásokat:

- étkeztetést 58 fő,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 14 fő,
- házi segítségnyújtást 11 fő,
- az idősek nappali ellátását 10 fő,
- családsegítést 188 fő részére biztosítottunk. (Ludikár Béláné családgyongozó beszámolóját ld. 1. számú melléklet)

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások mérséklése, elengedése, valamint visszafizetési kötelezettség méltányosságból való csökkentése, elengedése iránt kérelmet egy

esetben nyújtottak be. Egy méltányossági ápolási díj elengedési kérelem fordult elő a múlt évben, 47.200.-Ft (2 havi) díj visszafizetésétől tekintett el a humán bizottság.

2. / Tájékoztató a gyermekvédelmi önkormányzati feladatok ellátásáról

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzatoknak évente átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról, amelyet az önkormányzat képviselő-testülete megtárgyal. Az értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Az értékelésről tájékoztatni kell a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalát.

Demográfiai adatok:

Lébény állandó lakossága 2014. január 1-én **3.162 fő volt, 0-18 évesek száma 621 fő.**

A 18 év alattiak korcsoportonkénti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

0-2 évesek:	79 fő
3-5 évesek:	96 fő
6-14 évesek:	308 fő
15-18 évesek:	138 fő.

Ellátandó feladatok:

A települési önkormányzat a helyi szociális rendeletben foglaltak szerint önkormányzati segélyt, a Gyvt. szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében, a törvényben meghatározottak figyelembevételével - a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. Önkormányzatunk maradéktalanul elvégezte mindezeket a feladatokat.

1997-ben (a jogszabály előírása szerint) megszerveztük a területen lakó gyermekek ellátását, kiépítettük a gyermekek védelmének helyi ellátórendszerét. Azóta folyamatosan dolgozunk az ellátórendszer jobbá és hatékonyabbá tételén, úgy hogy elsősorban a **megelőzésre helyezük a hangsúlyt.**

A gyermekvédelmi rendszer **jogszabályi háttérét** a Gyvt. és a helyi önkormányzati rendelet adja.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli, természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások,
- gyermekvédelmi szakellátások,
- a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A jegyző megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át,
- aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ac) ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.
- b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (ez az összeg: 570.000,-Ft) vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (ez az összeg: 1.995.000,-Ft).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ingyenes tankönyv ellátásra, ingyenes vagy 50 %-os gyermekétkeztetési kedvezményre, valamint évente kétszeri pénzbeli támogatásra jogosítja a támogatottat.

Az önkormányzat a gyermekétkeztetést az óvodában és az általános iskolában külső szolgáltató, az Ördökgonyha Kft. közreműködésével látta el.

100 %-os gyermekétkeztetési térítési díj kedvezményben a Gyvt. előírásainak megfelelően az óvoda és 1-8. osztályos általános iskolás rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részesültek.

50 % -os gyermekétkeztetési díjkedvezményt a három és többgyermekes családoknak, a tartósan beteg, fogyatékos gyermekeknek biztosította az önkormányzat.

Gyermekétkeztetési térítési díj kedvezményt 26 óvoda gyermeknek biztosítottunk, éves összege: 1.075.627,-Ft volt, 72 általános iskolás gyermeknek 2.981.984,-Ft, mindösszesen: 4.057.611,-Ft

A 2014-es évről is elmondható, hogy kevés az étkeztetést igénybe vevő gyermek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására egy alkalommal került sor törvényi értékhatárt meghaladó jövedelem miatt, az ügyfél fellebbezést nyújtott be a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Gyámhivatalához. A jegyző határozatát

megalapozottan, törvényesen hozta meg, ezért a felettes szerv helybenhagyta az elutasító határozatot.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetbeni juttatásra (Erzsébet utalványban történő támogatásra) is jogosítja az ellátottakat, a Gytv. szerint augusztus és november hónapokban, amely az alábbiak szerint került kifizetésre:

- Augusztus hónapban 33 gyermeknek (30 kiskorú, 3 nagykorú) 5.800,-Ft/gyerek, összesen.: 191.400,-Ft,
- novemberben 32 gyermeknek (29 kiskorú, 3 nagykorú), 5.800,-Ft/gyerek, összesen.: 185.600,-Ft, mindösszesen 377.000,-Ft került kifizetésre központi költségvetésből.

Ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül, a Humán Bizottság döntése alapján önkormányzati segély nyújtható a gyermeknek, illetve családnak.

Önkormányzati segély (gyermekre tekintettel): 536.000,-Ft összegben került kifizetésre 21 családnak, 42 gyermeknek Elutasításra nem került sor.

Gyermektartásdíj megelőlegezése, otthonteremtési támogatás: A pénzbeli ellátások között felsorolt **gyermektartásdíj megelőlegezése**, valamint az **otthonteremtési támogatás** nyújtása a **Gyámhivatal hatáskörébe** tartozó ellátások.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek **gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult**, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. Ezen, jegyző hatáskörébe tartozó, támogatási forma a 2014. évben nem fordult elő az önkormányzatunknál.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyerekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A szolgáltatásokat az önkormányzat a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Társulási Megállapodása alapján a Kistérségi Gyermekjóléti Központ útján biztosítja.

Gyermekjóléti szolgáltatás:

Steiningerné Horváth Csilla Anna családgondozó beszámolóját ld. 2. számú melléklet

Gyermekek napközbeni ellátása:

A gyermekek napközbeni ellátására az önkormányzat **óvodát**, valamint **iskolai napközit** tart fenn.

A fentiek szerint működő szolgáltatások a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján térítésmentesen vehetők igénybe.

2014. októberi adatok szerint az általános iskola tanulóinak száma **301**. Óvodában **131** gyermek napközbeni ellátását biztosították. Néhány szülő nem Lébényben járattja gyermekét bölcsődébe, óvodába vagy általános iskolába.

Az osztályok, csoportok működtetéséhez szükséges létszám biztosított.

Önálló **bölcsőde** működtetését a törvény csak a tízezernél több lakosú önkormányzatok számára teszi kötelezővé.

A mosonmagyaróvári „Napsugár” és „Gólyahír” bölcsőde, „Micimackó” bölcsőde ellátási területe Lébényre is kiterjed, így lehetőség szerint a lébényi gyermekek igénybe vehetik a felsorolt bölcsődék szolgáltatásait.

Az anyák anyagi okok miatt gyakran nem tehetik meg, hogy a gyermek három éves koráig otthon maradjanak, ezért a gyed letelte után, a 2 éves korú gyermekek napközbeni ellátása iránt megnövekedett igény mutatkozik. A 2,5 évet betöltött kisgyerekek felvételre kerülhetnek az óvodai csoportba, amennyiben valamennyi, 3. életévét betöltött kisgyermek óvodai elhelyezése is biztosított. Lehetőség van továbbá arra, hogy az úgynevezett vegyes óvodai-bölcsődei csoportba 5 fő, két évet betöltött kisgyermeket gondozzanak.

A településen **családi napközi** és **házi gyermekfelügyelet** nincs.

Gyermekek átmeneti gondozása:

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető **helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.**

Gyermekvédelmi szakellátások:

A gyermekvédelmi szakellátások biztosítása a Gyámhivatal hatáskörébe tartozik.

Ide a következő ellátások tartoznak: **otthont nyújtó ellátások** (nevelőszülők, gyermekotthon, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona), **az utógondozói ellátás és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat működtetése.**

Hatósági intézkedések:

A helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó:

- Ideiglenes hatályú elhelyezés,

A Gyámhivatal hatáskörébe tartozóak:

- Iskoláztatási támogatás szüneteltetése,
- Védelembe vétel,
- Családba fogadás,
- Nevelésbe vétel,
- Tartós nevelésbe vétel,
- Utógondozás elrendelése.

Ideiglenes hatályú elhelyezés szükségessége akkor merül fel, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, erkölcsi fejlődését a családi környezete súlyosan veszélyezteti, 2014-ben településünkön nem volt ilyen intézkedésre szükség.

Egy olyan speciális esetünk volt, amikor ideiglenes hatályú elhelyezéssel lébényi anyánál helyeztek el egy gyermeket, majd védelembe vételére is sor került. Az intézkedések eredménytelensége miatt a gyámhivatal nevelésbe vételéről döntött.

Védelembe vételre akkor kerül sor, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható.

2014. évben három gyermek esetében került sor ilyen intézkedésre. Egyik eset az előző pontban írt, a másik ügynél a gyermeket az anya életvitele veszélyeztette súlyosan. A harmadik alkalommal pedig a védelembe vétel fenntartását a szülők és a nagyszülők közötti folyamatos konfliktusok, valamint a nagyszülők nem megfelelő bánásmódja indokolta.

A családba fogadás során a szülők kérelmére a gyámhivatal hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy az a gyermek érdekében áll.

- Egy gyermek, aki már születése óta családba fogadással nagyszülőknél nevelkedik, maradt továbbra is a nagyszülők gondozásában. A gyermek a Bárczi Gusztáv Speciális Általános Iskolájába jár, bentlakásos tanuló.
- Egy másik családba fogadás egy gyermeket érint, szintén nagyszülőknél történik a gondozás. A gyermek halmozottan fogyatékkal élő.
- Három **átmeneti nevelt gyermeket** gondoznak nevelőszülők városunkban. A gyerekek rendszeresen tanulnak, magatartásuk jó. A nevelőszülők „munkája” példaértékű.

Egy átmeneti nevelt gyermek intézetben áll gondozás alatt.

A tárgyévben a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala nem tartott **hatósági ellenőrzést** az önkormányzatnál.

Az alap és szakellátások nyújtásán és megszervezésén kívül az önkormányzat közreműködik a **gyermekek szabadidejének** tartalmas eltöltésében is. Itt szeretnénk ismertetni, hogy 2014. évben is folytattuk a **nyári gyermekétkeztetési programot**.

2014. évben a nyári szünet teljes időtartama alatt hétfőtől péntekig 10 általános iskolás gyermek étkeztetését (napi ebédjét) oldottuk meg összekötve hasznos szabadidős tevékenységgel (sportfoglalkozásokkal, játékos versenyekkel, stb.).

Összesen: 418.339,-Ft-ot fizettünk ki a szociális nyári étkeztetésre, melyhez a központi költségvetés biztosított 237.600,-Ft-ot. Önrész összege: 180.739,-Ft volt.

A gyámhatóság, a gyermekjóléti szolgálat, a családsegítő szolgálat, az iskolai, óvodai gyermekvédelmi felelősök, a háziorvosok, védőnő és a helyi rendőrség a gyermekek védelmében tevékenykedik, szorosan együttműködik, a problémákat **időben észlelik és kezelik**, talán ezzel magyarázható, hogy a nehéz anyagi, szociális körülmények, családi problémák között élő gyermekes családoknál is csak kevés hatósági intézkedésre van szükség, intézeti elhelyezés pedig csak egy van.

Kiskorú bántalmazás és kábítószerrel kapcsolatos önkormányzati hatósági intézkedés nem történt a 2014. évben.

Múlt évben bűncselekményt és szabálysértést gyermekkorú, kiskorú nem követett el.

2014. évben is tartott programot körzeti rendőrünk a 8. osztályosoknak a bűnelkövetés megelőzéséről, az áldozattá válás elkerüléséről.

Jövőbeni terveink:

A gyermekvédelmi jelző rendszer tagjainak jelenlegi szoros együttműködését továbbra is fenn kívánjuk tartani.

Folyamatosan hatékony megoldásokat keresünk a gyermekek, családok segítésére.

Szeretnénk a gyermekétkeztetésben elérni, hogy az ételek egészségesebbek, változatosabbak és ízletesebbek legyenek, ezáltal a gyermekétkeztetést igénybe vevők számát talán növelni lehetne.

Részt szeretnénk venni lehetőség szerint: a nyári gyermekétkeztetési és a szociális tüzelőanyag támogatási programban.

Ezenkívül, amennyiben kiírásra kerül, részt szeretnénk venni az európai uniós élelmiszer adományozási programban is. (2014. évben nem volt ilyen pályázatra lehetőség térségünkben.)

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót tárgyalja meg és fogadja el.

Lébény, 2015. március 18.

Kovács Gábor
polgármester

Beszámoló a családsegítés ellátásáról 2014. évben

Tisztelt Képviselő-testület!

A családsegítés feladata:

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés megjelölt céljáról, tartalmáról. A jelző rendszer tagjaival való együttműködés jó és szoros. Ebből is adódik, hogy komolyabb probléma nem fordult elő Lébényben.

Munkám összefoglalva a személyesen megjelenő ügyfelekkel és a jelzőrendszer általi személyekkel történő folyamatos kapcsolattartásokból, látogatásokból és ügyintézésekből áll.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a) szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők,

illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását.

f) családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha

- a) a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és
- b) a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

Az ellátottak köre: munkanélküliek, csökkent munkaképességűek, alacsony jövedelműek, időskorú személyek, családosok, egyedülállók, hajléktalanok.

A családsegítő szolgálat helye:

Lébény város központjában, az óvoda épületében van, címe: 9155 Lébény, Fő út 86. szükséges tárgyi eszközök, feltételek rendelkezésre állnak (számítógép, fénymásoló, telefon, zárható iratszekrény, stb.).

2014.-es év forgalma: 188 fő (régi kliensek száma 166 fő, új kliens 22 fő).

Esetkezelés jellege	Szakmai tevékenységek száma:
Információkérés	73
Ügyintézés	30
Segítő beszélgetés	130
Tanácsadás	18
Továbbirányítás	37
Családlátogatás	67
Dologi szolgáltatás	21
Összesen:	376

A szolgáltatást igénybevevők megoszlása:

Kor és nem szerint:

	18-34év	35-49év	50-61év	61 év feletti	összesen
férfi	4	23	32	34	93
nő	6	14	27	48	95

Családi állapot szerint:

Házastárs+ gyerek	Házastárs	Szülő+gyerek	Egyedülálló	Egyéb
8	49	51	77	3

Gazdasági aktivitás szerint:

Aktív	Álláskereső	Inaktív	Nyugdíjas	Eltartott
13	4	81	90	0

Iskolai végzettség:

8 ált. alatti	8 általános	Szaktanulmány képző	Szakközépiskola	Gimnázium	Főiskola
49	74	30	13	4	18

Segítséget nyújtottam személyeknek, családoknak, szociális, mentálhigiénés problémáik, vagy krízishelyzetük orvoslásában, az okok feltárásában, megelőzésében, életvezetési képességük megőrzése céljából.

Nehézséget jelent a családok adósságállományának felhalmozása, tartoznak a szolgáltatóknak és a pénzintézeteknek, valamint egyre gyakoribb, hogy az albérlet díját nem tudják fizetni. Ilyenkor nem látják a kiutat helyzetükből, mentális problémáik adódnak. Gyakori hogy családi konfliktussal fordulnak hozzám, ilyenkor is alkalmazom a segítő, feszültségoldó elbeszélgetést. Minden esetben az a cél, hogy problémáikat képesek legyenek felismerni és segítséggel megoldani. A szociális ellátások széles köréhez és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások igénybevételéhez való hozzájutást segítettem elő. A szolgáltatások közül a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást kiemelném, nagyon jó dolog, hogy probléma esetén azonnal jelezni tud vele.

Megnyugvást jelent a használójának és a hozzátartozóknak, hogy érkezik a segítség. Jó lenne, ha sokkal többen igénybe vennék.

Törvény írja elő, hogy a gyermeknek a szülőről gondoskodnia kell. Tapasztalatom azonban az, hogy családon belüli ápolás nem minden esetben valósul meg. A gondozásra szoruló személy gyermeke vagy gyermekei még dolgoznak. Az igénybe vehető ápolási díj összege nem biztosít megélhetést, ezért nem maradhatnak ki az ápolás miatt a munkából. Ilyenkor a gondozás az idősek otthonában történő elhelyezéssel rendezhető, még akkor is, ha a férőhelyre várni kell és elég magasak a térítési díjak. Két személy került idősek otthonába, egy kérelem folyamatban van.

Az aktív korúak ellátásán belül rendszeres szociális segélyt igénybevevő személyekkel feladatom volt a havi egy alkalommal történő kapcsolattartás. Minden hónap első csütörtök 9 óra volt a számukra előírt jelentkezési időpont. 3 fővel tartottam a kapcsolatot.

Voltak olyan klienseim, akiket megfelelő szakszolgálathoz irányítottam, mivel betegsége, problémája indokolta. Azonban nem vették igénybe. Kötelezni nem lehet őket, a rábeszélés pedig hatástalan.

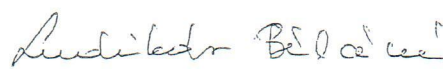
Családon belüli bántalmazás két esetben fordult elő, a szükséges intézkedést megtettem.

Tevékenységeim még a felsoroltakon kívül: munkahely keresés elősegítése, az önkéntes segítőkkel együtt a téli krízishelyzetben, a rászorulóknak ellátásáról történő gondoskodás, folyamatosan odafigyelés az idősekre, családokra, ruhanemű kiosztásában való részvétel, rendezvényeken részvétel (Együtt Egymásért Otthon Pályázat, Erzsébet napi, Szertelen Ifjúság Napja és a Családsegítő Központ által szervezett rendezvényeken), előadások szervezése az egészséges életmóddal, táplálkozással és bűnmegelőzéssel kapcsolatosan.

A lébényi Idősek napjának lebonyolításában is részt vettem.

Kérem a Tisztelt képviselő-testületet, hogy beszámolómat tárgyalja meg és fogadja el.

Lébény, 2015. március 16.

Ludikár Béláné

családgyógyász

Beszámoló a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokról, azok ellátásáról 2014.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló többszörösen módosított 1997. évi XXXI. törvény határozza meg a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ellátásokat, szabályozza az önkormányzatok és az állam gyermekvédelmi feladatait.

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése.

A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását. Az alapellátások a gyermek lakóhelyén a veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi jólétének biztosítását; valamint a gyermek családban maradását szolgálják.

1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja:

A szolgáltató tevékenység típusa: gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatást biztosító iroda: Lébény, Fő út 86.

2006 márciusától a gyermekjóléti szolgáltatást Lébény területén, a mosonmagyaróvári Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ biztosítja.

A gyermekjóléti szolgáltatást heti 16 órában (hétfő, péntek) végzem Lébényben. Heti 8 órában Mecsér (szerda) és Mosonszentmiklós (csütörtök) községben látom el a gyermekjóléti feladatokat. Kedd szakmai nap Mosonmagyaróváron, az intézmény székhelyén.

2. Tárgyi feltételek:

A gyermekjóléti szolgálat helyisége a település központjában, jól megközelíthető helyen, az óvoda épületében található. A szükséges tárgyi eszközök a rendelkezésre állnak, önálló íróasztal, zárható iratszekrény van, a személyes adatvédelem biztosított. Számítógép, telefon a rendelkezésre áll.

3. A törvény alapján a szolgáltatás feladata:

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás,
- a szociális válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, tanácsokkal való ellátása.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése,
- a veszélyeztetettséget észlelő okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az 1997. évi XXXI. tv. 17.§ (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a család gondozás,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi, a szociális ellátás és a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére,
- az utógondozás biztosítása.

A Gyermekjóléti Szolgáltató szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez a gyermekek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve. A szolgáltatás térítésmentes.

4. A település demográfiai mutatói:

A település összlakossága: 3162 fő.

A település 0-18 éves korú lakossága: 621 fő.

A 18 év alattiak korcsoportonkénti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

0-2 évesek:	79fő
3-5 évesek:	96 fő
6-14 évesek:	308fő
15-18 évesek:	138fő.

5. Az ellátottak köre: A 2014-es év adatai:

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége:

Gond. típus		Alapellátásban történő gondozás	Védelembevétel	Nevelésbe vétel
Nem és kor				
Fiú	0-5 éves	1	-	-
	6-13 éves	7	1	-
	14-17 éves	1	2	-
Lány	0-5 éves	1	-	-
	6-13 éves	8	-	-
	14-17 éves	1	-	1
Összesen		19	3	1

Alapellátásban 19 gyermek (9 család) részesült.

Védelembe vétel keretében 3 gyermek (3 család) gondozása történt.

1 nevelésbe vett gyermek családjában történt gondozás.

Fanácsadottként 10 család (20 gyermek) jelent meg a Szolgálatnál.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkája elsősorban a jelzőrendszer jelzéseire épül. A jelzőrendszer tagjai: védőnő, háziorvos, óvoda-iskola gyermekvédelmi felelősei, rendőrség, önkormányzat, családsegítő szolgálat.

A jelzést követően a szolgálat felveszi a családdal a kapcsolatot. Amennyiben a veszélyeztetettség megszüntethető az alapellátás keretében és a család vállalja az együttműködést, akkor a család gondozás alapellátásban történik. Itt hatósági intézkedés nincs.

2 családnál (4 gyermek) anyagi, lakhatási és életviteli problémák miatt már hosszabb ideje indokolt a család gondozás.

1 család (5 gyermek) 3 éve költözött Lébénybe, azóta indokolt a gondozásuk. Folyamatosan lakhatási problémákkal küszködnek, állandóan költözködnek. A lakáskörülményeik nem megfelelőek. A család anyagi problémákkal küszködik, felhalmozott adósságaik vannak.

A szülők két legidősebb gyermekét az anyai nagyszülők Ózdon nevelik családba fogadással. A tavalyi év folyamán a szülők kérték az egyik gyermek ügyében a családba fogadás megszüntetését, amit a gyámhivatal engedélyezett, így az egyik gyermek visszaköltözött a szülőkhöz.

2 család (3 gyermek) kapcsolattartási nehézségek és családi veszekedések miatt részesült alapellátásban.

1 család (2 gyermek) gyermeknevelési nehézségek miatt került gondozásba.

2 gyermek (1 család) gondozása a szülők alkoholfogyasztó életvitele miatt vált szükségessé.

1 családnál (2 gyermek) azért volt szükség gondozásra, mert a súlyos fogyatékkal élő gyermeküket elhanyagolták. A családot az édesanya váratlanul elhagyta. Mivel az édesapa a gyermek gondozását egyedül nem tudta megoldani, ezért kérte a kislány gyermekotthonba való elhelyezését. Azóta a kislányt a soproni Fogyatékos Gyermek Otthonába sikerült elhelyezni.

A következő családnál (1 gyermek) már hosszabb ideje indokolt a családgondozás kapcsolattartási problémák, a szülő munkanélkülisége és az elhanyagoló életvitele miatt. Közüzemi tartozások miatt a lakásban a villanyt is kikapcsolták náluk.

Az elmúlt évben 3 család alapellátású gondozása szűnt meg.

Hatósági intézkedésre akkor van szükség, ha az alapellátás nem vezet eredményre. Különösen gyermekbántalmazás, súlyos elhanyagolás, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén kell az eljárást kezdeményezni. A Mosonmagyaróvári Járási Gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi, ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja.

A védelembevétel keretein belül a családgondozás fokozott együttműködést követel az érintettektől, amely az egyéni gondozási-nevelési terv közös elkészítésével kezdődik. Ebben mind a szülő, mind a gyermek feladatot kap.

Az eljárás során törekedni kell arra, hogy a veszélyeztető körülményeket úgy szüntessük meg, hogy a gyermek családból történő kiemelésére csak a legvégső esetben kerüljön sor.

2014. évben 3 gyermek került védelembe vétel hatálya alá: magatartási problémák, családi konfliktusok, valamint a szülő elhanyagoló életvitele miatt.

1 gyermek esetében azért volt szükség a védelembevételre, mert a szülő nem biztosított gyermekének biztonságos felügyeletet, megfelelő ételmezést, és italozó életmódjával veszélyeztette a kiskorút.

1 kiskorúnál már hosszabb ideje indokolt a családgondozás kapcsolattartási problémák miatt. A nagyszülők családba fogadással nevelik az értelmi akadályozottsággal élő unokájukat. A nagypapa agresszív viselkedésével, életviteli problémáival veszélyeztette a gyermek fejlődését, ezért szükségessé vált a védelembevétel. A gyermek a Bárczi Gusztáv Speciális Általános Iskola bentlakásos tanulója. A szülői kapcsolattartás és a tartásdíjfizetés elmulasztása miatt gyakoriak náluk a családi konfliktusok.

A Rendőrkapitányság 1 gyermek esetében súlyos elhanyagolást tapasztalt, ezért ideiglenesen az anyánál helyezte el. A gyermek komoly viselkedési, tanulási és pszichés problémákkal küszködött, ezért sor került a védelembevételére. A gondozási tervben meghatározott feladatok nem valósultak meg, a gyermek veszélyeztetettségét védelembevétellel nem lehetett megszüntetni. Testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete és önmaga is veszélyeztette, ezért indokoltá vált az azonnali elhelyezése, majd pedig a nevelésbe vételére került sor.

A gyámhivatal a gyermeket nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembé vétellel nem sikerült megoldani.

Városunkban 3 nevelésbe vett gyermeket nevelőszülők gondoznak, 1 gyermek pedig gyermekotthonban nevelkedik.

A Mosonmagyaróvári Járási Gyámhivatal a szülők kérelmére hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, távolléte, vagy más családi okok miatt a gyermeket egy általa megnevezett család befogadja, nevelje. A családba fogadó szülőt a gyámhivatal gyámul kirendeli. Ez idő alatt a szülő szülői felügyeleti joga szünetel.

A felülvizsgálatot követően a Járási Gyámhivatal 2 kiskorúnál megszüntette a családbafogadást, 2 kiskorú esetében pedig fenntartotta a családbafogadást. Egy gyermeket -a szülők fogyatékosága, betegsége miatt- születésétől kezdve a nagyszülők nevelnek, az állandó családi konfliktusok miatt hatósági intézkedésre volt szükség ennél a családnál. A másik családnál szintén a nagyszülők nevelnek két kiskorú gyermeket, náluk intézkedésre nem volt szükség.

Iskolai hiányzásról 4 esetben érkezett jelzés.

10 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén az iskola, jelzéssel él a járási gyámhivatal és a gyermekjóléti szolgálat felé. A Gyermekjóléti Szolgálat 30 óra igazolatlan hiányzás után alapellátásba veszi a gyermeket. A járási gyámhivatal az igazolatlanul mulasztott ötvenedik óra után elrendeli az iskoláztatási támogatás szüneteltetését, valamint a 16. életévét be nem töltött gyermeknél a védelembevételt.

Az elmúlt évben egy gyermeknél sem volt szükség az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére.

Fiatalkorúak körében kábítószer fogyasztásával kapcsolatos hatósági intézkedés nem történt. A városban a fiatalkorúak és gyermekkorúak körében a szabálysértési morál jónak mondható. Szabálysértést 3 fiatalkorú követett el. Bűncselekményt sem gyermekkorú, sem fiatalkorú nem követett el.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 15. § (7.) bekezdése szerint a gyermekjóléti szolgálatnak minden évben települési tanácskozást kell szervezni, amelyen értékeli a jelzőrendszer éves munkáját. A települési tanácskozás 2014-ben is megtörtént. A meghívott jelzőrendszeri tagok egyetértettek abban, hogy figyelmünket elsősorban a megelőzés lehetőségeire kell irányítani. A Védőnői Szolgálat a jelzőrendszer szerves részét alkotja. A védőnő a gyermekek intézményi nevelése előtt betekintést nyer egy-egy család életébe, azonnal jelzés érkezik tőle, ha a gyermek nevelése, ellátása során hiányosságot, elhanyagolást észlel.

A település óvodájában kevés a veszélyeztetett. A gyermekek körében tapasztalható elhanyagoltság leginkább anyagi okokra és a szülő nemtörődömiségére vezethető vissza. Az általános iskolában szintén vezető probléma az anyagi veszélyeztetettség, azonban itt már

fokozottabban jelentkezik a tanulmányi eredmény hanyatlása, a magatartási probléma, a szülő-iskola együttműködési hiánya.

A rendőrségnek a gyermekvédelmi együttműködés keretében fel kell venni a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival, ha a tudomásukra jutott eset körülményei azt megkívánják.

6. A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei:

A társadalmi és gazdasági változások hatására a gyermekjóléti szolgálatot felkeresők köre bővült. A Szolgálatot felkereső kliensek életvezetési nehézségei négy problémacsoport köré rendeződnek: anyagi nehézségek, gyermeknevelési problémák, családi konfliktusból adódó problémák és életviteli problémák. Egy családban általában több probléma is elfordul. Egyre több család kerül olyan kedvezőtlen anyagi körülmények közé, amely a megélhetésüket is veszélyezteti. Ebből adódóan gyakoriak a családi konfliktusok, veszekedések, amelyeknek folyamatos szemtanúi a családban élő gyermekek, ilyenkor az elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká.

A szakmai tevékenységek a tavalyi évben főként információnyújtásból, családlátogatásból, tanácsadásból, segítő beszélgetésből, védelembe vételi tárgyalásokon való részvételből és hivatalos ügyek intézéséből tevődtek össze.

A családlátogatások tapasztalata alapján elmondható, hogy kliensek nagyfokú segítségre szorulnak, és hosszú gondozási folyamatnak kell eltelnie ahhoz, hogy a kliens alapvető szükségleteihez hozzájusson még akkor is, ha neki felróható okból került problémás helyzetekbe.

7. Szabadidős programok

Az elmúlt évben az Egyesület Lébényért tagjaként szabadidős programok szervezésében is részt vettem. Besegítettem a nyári kézműves tábor és a nyári gyermekétkeztetési program szabadidős tevékenységeinek a lebonyolításban. Baba-mama Klubot a művelődésszervezővel kéthavonta tartunk.

A településen két alkalommal került sor ruhaosztásra.

8. Az ellátandó célcsoport sajátosságai:

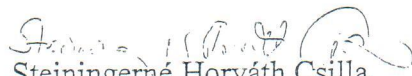
Összességében elmondható, hogy az egyre nehezebb szociális körülmények és családi problémák miatt egyre többen szorulnak segítségre. A segítségnyújtás egyrészt nondirektív (beszélgetés) módon történik, próbálunk úgy segíteni, hogy a gondozásban részesülő később ne szoruljon külső támogatásra. A jelzőrendszeri tagokkal együttműködve próbálunk hatékony megoldásokat keresni a problémákra. Emellett a direkt (pénzbeli) segítségnyújtás is szerepet kap.

Vannak olyan esetek, amikor a rendszeres látogatások, az életvezetési tanácsok, a támogató segítségnyújtás eredménye nehezen mutatható ki, de a legtöbb esetben pozitív irányú elmozdulás észrevehető. A családok életében felmerült problémákat a legtöbb esetben sikerült enyhíteni.

Azzal az alapelvvel dolgozom, hogy még a viszonylag kis problémákat megoldjuk, így azok nem fajulnak el. Arra törekszem, hogy a zavar elhárítása után a család önállóan legyen képes működni, a működőképességét megőrizni, valamint, hogy a gyermekjóléti alapellátás továbbra is a városban élők jólétét szolgálja.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy a gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót tárgyalja meg és fogadja el.

Lébény, 2015. 03. 16.

Steiningerné Horváth Csilla
családgyógyász